

Kroghalet rovdafnie (*Cercopagis pengoi*)

Beskrivelse

Videnskabeligt navn: *Cercopagis pengoi*

Synonymer: *Cercopagis ossiani*

Kaldenavn: Kroghalet rovdafnie

Beskrivelse: Vandloppe med en krop på 2mm og en lang hale på op til 10mm. Hovedet består mere eller mindre kun af ét stort øje. Den har 2 par antenner og 4 par ben, hvor første par er 3-4 gange længere end de andre¹. Arten er som noget unikt i stand til at lave jomfrufødsler, hvor der dannes en klon af moderdyret. Den første generation af kloner ser anderledes ud end de efterfølgende og har en rundet ryggrad, hvor den normalt er lige². Arten kan generelt variere noget i udseende alt efter hvor den lever¹.

Kroghalet rovdafnie, Foto: Soili Saesmaa &

Forvekslingsmuligheder

-

Spredningsvej og udbredelse

Arten stammer fra det Kaspiske hav i Sydøst Europa¹. Æggene spredes over store afstande med skibes ballastvand, og lokalt via fiskebåde og fiskeliner². Kroghalet rovdafnie blev fundet for første gang i 1992 i det Baltiske Hav ved Estland. Man mener den er kommet dertil med ballastvand. Den er sidenhen fundet i Det Baltiske Hav tæt ved Stockholm og Gotland³.

Score og baggrund

Vi benytter en skala fra 1-3. 1 svarer til ingen/lav, 2 svarer til middel og 3 svarer til høj påvirkning.

Sprednings-potentiale	Levestedets bevarings- eller naturværdi	Påvirkning af hjemme-hørende arter	Påvirkning af økosystemer	Økonomiske effekter	Helbreds effekter	Harmonia	Samlet
3	3	2	3	2	1	11	14

Spredningspotentiale: 3 (høj). Arten er enormt tilpasningsdygtig, da den kan skifte reproduktionsmetode alt efter vilkårene og det gør dens spredningspotentiale højt. Den kan således formere sig både ved at hun og han parrer sig, og ved jomfrufødsler. Jomfrufødsler sker typisk hvis forholdene er særligt gode, og arten derfor ved at lave en masse kopier af sig selv, kan udnytte situationen. Hver kroghaledafnie har typisk 1-2 æg i hvile, som den mere eller mindre selv kan bestemme hvornår den vil udruge².

Levestedets bevarings- eller naturværdi: 3 (høj). Levestedet er meget forskelligartet. Kroghalet rovdafnie er tilknyttet de frie vandmasser og kan leve i både fersk- og brakvand. Brakvand og åbent vand er dens foretrukne levested, og den trives godt i temperaturer fra 3-38 grader⁴.

Påvirkning af hjemmehørende arter: 2 (middel). Effekten på hjemmehørende arter vurderes til middel. Kroghalet rovdafnie spiser dyreplankton og konkurrerer derfor med fisk og fiskeyngel der har samme diæt^{1,2}.

Påvirkning af økosystemer: 3 (høj). Ved at spise bestemte arter af dyreplankton kan kroghalet rovdafnie skabe ændringer i sammensætningen af arter og derved forstyrre økosystemet^{1,2,5}. Når der spises mere dyreplankton, vil dyreplanktonet ikke kunne spise den samme mængde af planteplankton, og det kan føre til algeopblomstringer og ændringer i fødekæden¹.

Økonomiske effekter: 2 (middel). Den kan sætte sig fast på fiskeudstyr og stoppe net og trawl, som kan medføre økonomiske tab². Derudover kan dens effekt på fødekæden give problemer med fiskebestanden¹. En fiskeopdrætter i Den Finske Bugt led økonomiske tab på mindst 50.000\$ (ca. 335.000 kr.) fra 1996-98 pga. færre fisk og forurening af fiskeudstyr som skyldtes kroghalet rovdafnie^{4,6}. Der findes ikke nogen effektive bekæmpelsesmetoder, så det eneste man kan gøre er, at forsøge at begrænse dens spredning.

Helbredseffekter: 1 (lav). Arten kan give allergiske reaktioner hos mennesker der renses fiskenet^{2,4}.

Total score = 14

Kilder

¹ ISSG <http://www.issg.org/database/species/ecology.asp?si=118> Besøgt 13/08/2015 IGN1811

² DAISIE http://www.europe-aliens.org/pdf/Cercopagis_pengoi.pdf Hentet 13/08/2015 IGN1812

³ Leppäkoski, E. and Olenin, S. 2000. Non-native species and rates of spread: lessons from the brackish Baltic Sea. *Biological Invasions* 2: 151–163. IGN213

⁴ Birnbaum, C. 2006. NOBANIS – Invasive Alien Species Fact Sheet – *Cercopagis pengoi*. – From: Online Database of the North European and Baltic Network on Invasive Alien Species – NOBANIS www.nobanis.org. IGN212

⁵ Telesh, I.V., Bolshagin, P. V. og Panov V. E. .2001. Quantitative Estimation of the Impact of the Alien Species *Cercopagis pengoi* (Crustacea: Onychopoda) on the Structure and Functioning of Plankton Community in the Gulf of Finland, Baltic Sea. *Doklady Biological Sciences*, **377**: 157–159 IGN1525

⁶ Det Økonomiske Råd. 2014. *Økonomi og miljø*. Kap. III.

http://www.dors.dk/files/media/rapporter/2014/m14/m14_kapitel_3.pdf IGN1771